

SISÄLLYS

Esipuhe.....	V
--------------	---

I MERENKULKU JA VESILIIKENNE

Merilaki ja siihen liittyviä säädöksiä

Merilaki 15.7.1994/674	1
Valtioneuvoston asetus merilain 1 luvun soveltamisesta 3.11.2016/907	60
Valtioneuvoston asetus merilain 10 a luvun 8 §:n soveltamisesta 19.12.2018/1199	60
Asetus merilain meriselitystä koskevien säännösten soveltamisesta (meriselitysasetus) 14.7.1967/321	61
KTmp meriselityksen käsittelyssä huomioon otettavista seikoista 28.9.1967/434	62
Öljyvahinkovastuuasetus 15.11.1996/852	66
Liikenteen turvallisuusviraston määräys: Alusten päiväkirjat ja niihin tehtävät merkinnät 23.8.2017	74
Liikenteen turvallisuusviraston määräys: Kirjallinen ilmoitus meriselitystä varten sekä aluksen käytön yhteydessä tapahtuneesta onnettomuudesta ja vaaratilanteesta ilmoittaminen 23.8.2017	76
Laki merioikeusjuttujen, meriselitysten ja eräiden muiden merilain mukaisten asioiden sekä alusrekisteriasioiden hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa 19.12.1980/894	77
Asetus yhteisestä haverista 27.6.1980/502	77

Merenkulkua ja vesiliikennettä koskevia säädöksiä

Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimus Laki Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen ja sen XI osan soveltamiseen liittyvän sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä 20.6.1996/524 (SopS 49/1996)	82
Asetus Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen ja sen XI osan soveltamiseen liittyvän sopimuksen voimaansaattamisesta sekä näiden eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta 12.7.1996/525 (SopS 50/1996)	82
Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimus 10 päivänä joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen XI osan soveltamiseen liittyvä sopimus	153
Yleissopimus kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä, 1972	161
Asetus kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä vuonna 1972 tehdyn yleissopimuksen voimaansaattamisesta 17.6.1977/538 (SopS 30/1977)	161
Yleissopimus kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä, 1972	161
Kansainväliset säännöt yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä, 1972	162

Vesiliikennelaki ja siihen liittyviä määräyksiä

Vesiliikennelaki 19.6.2019/782	179
Liikenne- ja viestintäviraston määräys: Vesiliikennemerkit ja valo-opasteet sekä johtojen ja kaapeleiden merkitseminen	202
Liikenne- ja viestintäviraston määräys: Viitoitusjärjestelmä ja merenkulun turvalaitteet	248
Liikenne- ja viestintäviraston määräys: Vesiliikenne kanavilla ja avattavien siltojen kautta	253

Muita merenkulkua ja vesiliikennettä koskevia säädöksiä

Vesilaki 27.5.2011/587	254
Kalastuslaki 10.4.2015/379	294
Laki yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta 19.12.2014/1188	316
Rikoslaki 19.12.1889/39; orteita	327
Turvallisuustutkintalaki 20.5.2011/525	332
Liikenne- ja viestintäministeriön asetus maantielautoista 12.1.2006/20	338
Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 23.6.2005/503; orteita	340
Liikenne- ja viestintäviraston määräys: Lossin ohjaukskyöden ja sitä korvaavan muun laitteiston teknisistä vaatimuksista sekä menettelyistä korvaavan laitteiston hyväksymiseksi	340
Asetus sota-alusten ja eräiden muiden alusten valoista ja merkikuvioista 18.10.1985/811	342
Alusliikennepalvelulaki 5.8.2005/623	342
Valtioneuvoston asetus alusliikennepalvelusta 22.9.2005/763	350

Suomen meri- ja tullialuetta koskevia säädöksiä

Laki Suomen aluevesien rajoista 18.8.1956/463 ..	353
Asetus Suomen aluevesien rajoista annetun lain soveltamisesta 31.7.1995/993	354
Valtioneuvoston asetus rajanylityspaikoista sekä rajatarkastustehtävien jakamisesta niillä 19.10.2006/901	356
Tullilaki 29.4.2016/304	357
Tullin määräys (3/2018) Suomen satamiin saapuvia ja Suomen satamista lähteviä aluksia koskevasta ilmoitusmenettelystä	370
Tullin määräys kuljetusreiteistä (2/2016)	375
Aluevalvontalaki 18.8.2000/755	375
Valtioneuvoston asetus aluevalvonnasta 16.11.2000/971	381
Laki Suomen talousvyöhykkeestä 26.11.2004/1058	383
Valtioneuvoston asetus Suomen talousvyöhykkeestä 2.12.2004/1073	387
Valtioneuvoston asetus suojaluoteista 14.12.2000/1125	388

Luotsausta koskevia säädöksiä

Luotsauslaki 23.3.2023/561	409
Luotsauslaki 21.11.2003/940	423
Valtioneuvoston asetus luotsauksesta 29.12.2016/1385	431
Liikenteen turvallisuusviraston määräys: Luotsattavat välylät ja luotsipaikat 6.3.2018	433
Liikenne- ja viestintäviraston määräys: Luotsaustarkinnot, koeloussaajat ja luotsauksen lupakirjojen hakemusmenettelyt 15.12.2021 ..	467
Asetus itämerenluoteista 30.12.1981/1105	474
Merenkulkuhallituksen päätös itämerenluoteista 11.1.1982 dnro 116/82/101	475

Vaarallisten aineiden kuljetusta koskevia säädöksiä

Laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta 23.3.2023/541	477
Laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta 2.8.1994/719	507
Asetus vaarallisten aineiden kuljetuksesta kappale-tavarana aluksessa 4.9.1998/666	521
Valtioneuvoston asetus vaarallisten aineiden kuljetukseen tarkoitettujen pakkausten, säiliöiden ja irtotavarakonttien vaatimusten-	

mukaisuuden osoittamisesta ja tähän liittyviä tehtäviä suorittavista tarkastuslaitoksista 12.2.2015/124	524
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Kotimaanliikenteessä liikennöivien kaasusäiliöalusten turvallisuus 18.12.2012	529
Valtioneuvoston asetus vaarallisten tai ympäristöä pilaavien aineiden aluskujetuksia koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta 24.4.2014/346	530
Valtioneuvoston asetus vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja tilapäisestä säilytyksestä satama-alueella 21.4.2005/251	531
Liikenne- ja viestintäviraston määräys:	
Alusten välisiin lastinsiirtoihin ja polttoaineen toimituksiin nimetyt alueet Suomen vesialueella ja talousvyöhykkeellä 22.12.2021	535

Meripelastuslaki ja -asetus

Meripelastuslaki 30.11.2001/1145	547
Valtioneuvoston asetus meripelastuksesta 17.1.2002/37	552

II ALUS

Rakenne, varustus ja lastit/rahdit

Laki aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisen käytöstä 29.12.2009/1686	555
Liikenne- ja viestintäviraston määräys:	
Alusten vakavuus 09.01.2020	570
Liikenne- ja viestintäviraston määräys:	
Aluksen lastiviiva ja varalaita 9.1.2020	582
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Alusten koneistot 12.12.2014	589
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Alusten paloturvallisuus 12.6.2015	614
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Alusten sähköasennukset 18.12.2014	638
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Alusten navigointilaitteet ja -järjestelmät 22.11.2012	657
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Alusten hengenpelastuslaitteet 23.2.2017	663
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Alusten radiolaitteet 20.2.2018	675
Liikenne- ja viestintäviraston määräys:	
Non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaa kuuluvien matkustaja-alusten turvallisuus 5.12.2019	683
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Non-SOLAS-direktiivin soveltamisalaa kuuluvien matkustaja-alusten liikennöimien merialueiden rajat 15.3.2010	685
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Kotimaanliikenteen liikennealueiden rajat 15.3.2010	695
Liikenne- ja viestintäviraston määräys:	
Vakavuusdirektiivin soveltamisalaa kuuluvien ro-ro-matkustaja-alusten liikennöimien merialueiden rajat 22.6.2021	705
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Suurnopeusalusten turvallisuus 26.6.2014	707
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Erikoisalusten turvallisuus 18.12.2012	708
Liikenne- ja viestintäviraston määräys:	
Kalastusalusten turvallisuus 3.9.2021	710
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Viljan ja puutavarakansilastin kuljetus aluksella kotimaanliikenteessä 18.12.2012	712
Liikenne- ja viestintäviraston määräys:	
Alusten turvallisuuslaitteiden huoltoyritykset 1.11.2019	712

Liikenne- ja viestintäviraston määräys:	
Matkustaja-alusten ja suurnopeusmatkustaja-alusten esteettömyys julkisessa liikenteessä 5.12.2019 ..	715
Liikenne- ja viestintäviraston määräys:	
Ammattiveneiden turvallisuus 6.10.2020	717
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Alusten runkorakenteet 27.2.2014	755
Liikenne- ja viestintäviraston määräys:	
Alusten katsastukset 15.9.2021	760
Liikenne ja viestintävirasto Traficom:n määräys:	
Laivanisännän suorittama omavalvonta 5.12.2019 ..	779
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Aluksenmittauksen hakeminen ja järjestäminen 27.2.2012	780
Valtioneuvoston asetus nimetyille katsastajalle ja aluksenmittaajalle sekä nimetyille tarkastajalle maksettavien palkkioiden suuruudesta 1.9.2022/799	782
Laki laiva-apteekista 8.5.2015/584	782
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus laiva-apteekista 11.5.2015/589	784
Laki alusten jääluokista ja jäänmurtaja-avustuksesta 22.12.2005/1121	800
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Hyväksytyjen luokituslaitosten antamia luokitusmerkintöjä vastaavat suomalaiset jääluokat ja jääluokan vahvistaminen 14.11.2017 ..	801
Liikenne- ja viestintäviraston määräys:	
Jääluokkamääräykset ja niiden soveltaminen 1.7.2021	810
Valtioneuvoston asetus nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista 20.12.2012/858	872
Konttilaki 23.10.1998/762	882
Konttiasetus 23.12.1998/1145	884
Laki ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen liitteeseen tehtyjen muutosten sekä yleissopimukseen liittyvän kiinteiden irtolastien aluskujetuksia koskevan kansainvälisen säännösten (IMSBC-säännöstö) pakottavan osan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja IMSBC-säännösten soveltamisesta 23.1.2015/40	886
Laivavarustelaki 29.12.2011/1503	886
Liikenteen turvallisuusviraston määräys:	
Laivavarustedirektiivin liitteen A muutosten täytäntöönpano ja soveltaminen 25.4.2016	892
Painelaitelaki 16.12.2016/1144	892
Laki laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella 15.6.2012/395	910
Valtioneuvoston asetus laivaväen asuinympäristöstä aluksella 13.12.2012/825	912
Valtioneuvoston asetus laivaväen ruokahuollosta aluksella 13.12.2012/820	916

Aluksen rekisteröinti

Alusrekisterilaki 11.6.1993/512	918
Alusrekisteriasetus 15.10.1993/874	923
Laki liikenteen palveluista 24.5.2017/320; otteita ..	924
Aluskiinnityslaki 29.7.1927/211	928
Asetus suomalaisten alusten tunnuskirjaimista 22.12.1933/332	931

Alusturvallisuus

Laki alusturvallisuuden valvonnasta 17.3.1995/370 ..	932
Valtioneuvoston asetus ulkomaisten alusten tarkastuksesta Suomessa 21.12.2010/1241	942
Laki eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta 11.6.2004/485	943

Valtioneuvoston asetus eräiden alusten ja niitä palvelevien satamarakenteiden turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetun lain voimaantuloa 16.6.2004/489	948
Laki matkustaja-aluksen henkilöluettelosta 11.12.2009/1038	949
Liikenne- ja viestintäviraston määräys: Markkustaja-aluksella olevien henkilöiden lukumäärän ilmoittaminen 5.12.2019	951

Miehistys, laivaväen pätevyys ja vahdinpito

Laki laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta 29.12.2009/1687	952
Liikenteen turvallisuusviraston määräys: Vahdinpito aluksella 26.9.2011	960
Liikenteen turvallisuusviraston määräys: Aluksen reittisuunnittelu 26.9.2011	968
Laki liikenteen palveluista 24.5.2017/320; otteita. Valtioneuvoston asetus aluksen miehistyksestä ja laivaväen pätevydestä 27.6.2018/508	975
Liikenne- ja viestintäviraston määräys: Laivaväen pätevyudet 1.7.2020	989
Valtioneuvoston asetus nimetyin katsastajan, aluksenmittaajan ja tarkastajan pätevyysvaatimuksesta 29.12.2009/1796	993
Laki sähköisen viestinnän palveluista 7.11.2014/917; otteita	994
Viestintävirasto: Määräys meriradio- ja radioamatööri viestinnän tutkintovaatimuksesta 17.12.2014 (Viestintävirasto 18 D/2014 M) ...	997

III MERENKULKIJAA KOSKEVIA SÄÄDÖKSIÄ

Merityösopimuslaki 17.6.2011/756	999
Valtioneuvoston asetus merityötä koskevaan vuoden 2006 yleissopimukseen liittyvien säännösten voimaantuloa 14.2.2013/150	1020
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus merityösopimuslaissa tarkoitettujen eräiden rahamäärien tarkistamisesta 26.6.2020/532	1020
Laki valtion varoista korvattavista merimiesten matkakustannuksista 20.12.2013/1068	1020
Merityöaikalaki 9.4.1976/296	1022
Laki työajasta kotimaanliikenteen aluksissa 26.3.1982/248	1026
Merimiesten vuosilomalaki 1.6.1984/433	1030
Laki laivaväen lääkärintarkastuksista 17.12.2010/1171	1035
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus laivaväeltä vaadittavasta näkö- ja kuulokyvystä 14.3.2013/224	1038
Laki merimiehen lääkärintarkastuksista pidettävästä rekisteristä 22.1.1999/25	1039
Tuloverolaki 30.12.1992/1535; otteita	1039
Merimiesten palkkaturvallaki 15.12.2000/1108	1040
Valtioneuvoston asetus merimiesten palkkaturvasta 22.12.2009/1277	1046
Merimieslälaki 22.12.2006/1290	1046
Laki merimiesläläin voimaannpanosta 22.12.2006/1291	1084
Valtioneuvoston asetus merimiesläläin täytäntöönpanosta 28.12.2006/1408	1089
Yhteistoimintalaki 30.12.2021/1333	1090
Valtioneuvoston asetus merimiesasiain neuvottelukunnasta 8.9.2011/1023	1098
Merimiespalvelulaki 13.4.2007/447	1099
Työministeriön asetus merimiespalveluotoimistosta 7.6.2007/720	1102

IV TYÖTURVALLISUUS ALUKSELLA

Työturvallisuuslaki 23.8.2002/738	1103
Valtioneuvoston asetus työympäristöstä aluksessa 18.5.2017/289	1114
Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisuudesta käytöstä ja tarkastamisesta 12.6.2008/403	1120
Laki eräiden irtolastialusten turvallisuudesta lastaamisesta ja lastin purkamisesta 21.12.2004/1206	1128
Liikenne- ja viestintäministeriön asetus eräiden irtolastialusten turvallisuudesta lastaamisesta ja lastin purkamisesta 30.12.2004/1411	1132
Valtioneuvoston asetus alusten lastauksen ja purkamisen työturvallisuudesta 1.7.2004/633	1135
Valtioneuvoston asetus työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta 12.12.2019/1267	1138

V YMPÄRISTÖ

Merenkulun ympäristönsuojelulaki 29.12.2009/1672	1143
Valtioneuvoston asetus merenkulun ympäristönsuojelusta 28.1.2010/76	1170
Liikenne- ja viestintäviraston määräys: Alusten polttoaineen kulutusta koskevaan tiedonkeruujärjestelmään liittyvien tietojen toimittaminen ja todentamisen menetelyt 2.4.2019	1175
Pelastuslaki 29.4.2011/379; otteita	1176
Laki öljysuojarahastosta 30.12.2004/1406	1184
Valtioneuvoston asetus öljysuojarahastosta 30.12.2004/1409	1187
Laki ympäristövahinkorahastosta 29.12.2022/1262	1189
Liikenteen turvallisuusviraston määräys: Säiliöaluksen kaksoispohja 11.7.2011	1194
Merensuojelulaki 29.12.1994/1415	1196
Asetus meriympäristöneuvottelukunnasta 6.3.1981/187	1198
Ympäristönsuojelulaki 27.6.2014/527; otteita	1199
Jätelaki 17.6.2011/646; otteita	1204

VI MERENKULUHALLINTO

Valtioneuvoston asetus liikenne- ja viestintäministeriöstä 22.5.2003/405	1211
Laki Väylävirastosta 13.11.2009/862	1212
Laki Liikenne- ja viestintävirastosta 23.11.2018/935	1213
Laki Tullin hallinnosta 21.12.2012/960	1215
Laki Varustamoliikelaitoksen muuttamisesta osakeyhtiöksi 13.11.2009/876	1216
Laki Luotsausliikelaitoksen muuttamisesta osakeyhtiöksi 26.11.2010/1008	1217

VII MERENKULKUMAKSUT

Väylämaksulaki 22.12.2005/1122	1219
Merenkululaitoksen määräys suomalaisten itämerenluotsien luotsausmaksusta 15.2.2002 Dno 6/00/2002	1224
Laki kanavamaksuista 23.7.1965/404	1224
Laki Saimaan kanavan Venäjälle kuuluvan osan ja siihen liittyvän alueen vuokraamisesta Suomen tasavallalle sekä Saimaan kanavan kautta tapahtuvasta alusliikenteestä Venäjän kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta 4.2.2011/104	1225
Valtioneuvoston asetus Saimaan kanavan käytöstä perittävistä lupamaksuista 22.3.2012/144	1226

VIII KAUPPAMERENKULUN KILPAILUEDELLYTYSTEN TURVAAMINEN

Laki liikenteen palveluista 24.5.2017/320; II osa 10 luku.....	1227
Laki toimenpiteistä Suomen merenkulun turvaamiseksi 13.2.1987/142	1227
Laki meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailu- kyvyn parantamisesta 21.12.2007/1277.....	1228
Laki valtion alustakauksista 24.7.1972/573	1232
Valtioneuvoston asetus saaristoliikenteen tukemi- seksi myönnettävistä avustuksista 26.4.2001/371	1234

KTMp saaristoliikenteen harjoittamiseen myönnet- tävien korkotukilainojen yleisistä ehdoista 25.10.1978/834	1235
Valtioneuvoston asetus saaristokuljetusten tukemi- sestä 30.5.2002/449	1236
Laki kalatalouden korkotukilainoista 9.1.1976/1	1237
Asetus kalatalouden korkotukilainoista 19.3.1976/263	1239
Tonnistoverolaki 5.6.2002/476	1241

Asiahakemisto 1249

Oikeustapaushakemisto 1261